
ADVIES

Regelgevende maatregelen in het kader van de energiecrisis

Aanvrager	Minister Alain Maron
Aanvraag ontvangen op	11 oktober 2022
Aanvraag behandeld door	Raad van Bestuur dringende aanhangigmaking
Advies uitgebracht door de Raad van Bestuur van	19 oktober 2022
Advies bekrachtigd door de Plenaire vergadering van	20 oktober 2022

Vooraf

De regering heeft een taskforce « energiecrisis » in het leven geroepen die, net als wat er werd ingesteld om de gezondheidscrisis het hoofd te bieden, de regering maatregelen wil voorstellen om de sociaaleconomische gevolgen van de energiekosten crisis te beperken. Zo werden er verschillende werkgroepen opgericht om verschillende kwesties te behandelen.

In dit kader had één van de werkgroepen betrekking op de volgende regelgevende maatregelen, die aan de economische actoren zouden worden opgelegd :

1. Uitschakelen van verlichte uithangborden één uur na sluitingstijd ;
2. Verplichte afsluiting van koelcellen in winkels vanaf 2023 ;
3. Moratorium op de installatie van commerciële lichtschermen in openbare ruimten en stations voor openbaar vervoer, alsook geleidelijke verwijdering van de bestaande schermen na een effectbeoordeling ;
4. Verbod op het gebruik van verwarmingstoestellen in openbare ruimten ;
5. Verbod op openstaande deuren in verwarmde of geklimatiseerde winkels ;
6. Beperking van de tijdsblokken voor bestaande lichtreclames van 1.00 tot 6.00 u.

De regering wil de sociale partners over de geplande maatregelen raadplegen en met hun opmerkingen rekening houden.

De leden van de Raad van Bestuur van Brupartners (met de mogelijkheid om zich elk door een deskundige te laten vergezellen) werden uitgenodigd om deel te nemen aan twee werksessies die aan deze voorgestelde regelgevende maatregelen werden gewijd en tijdens dewelke zij hun opmerkingen konden formuleren (19-09-2022 en 26-09-2022).

Er wordt uitdrukkelijk op aangedrongen dat de opmerkingen van de sociale partners (die in de brief met de adviesaanvraag zijn opgenomen) in aanmerking zouden worden genomen bij de opstelling van de teksten die rechtsgevolgen aan de onderzochte regelgevende maatregelen moeten geven.

Advies

Hoewel de organisatie complex is, met name gelet op de urgentie van de aan te reiken antwoorden en de heterogeniteit van de betrokken groepen, is **Brupartners** verheugd over de duidelijke wil om een overleg te organiseren met de sociale partners bij het bepalen van de maatregelen die de regering wil nemen om op de energiekosten crisis te reageren. **Brupartners** is ook verheugd over de uitdrukkelijke wil om hem over de toekomstige wetgevende teksten met betrekking tot deze regelgevende maatregelen te raadplegen.

Brupartners neemt er akte van dat er rekening werd gehouden met de opmerkingen die zijn leden tijdens de twee werksessies hebben geformuleerd en die in de aanhangigmakingsbrief werden samengevat. Niettemin wenst hij een aantal bijkomende beschouwingen te formuleren.

1. Algemene beschouwingen

Wat betreft het toezicht op de effectieve toepassing van de voorgestelde regelgevende maatregelen en de eventuele sancties tegen economische actoren die deze niet zouden naleven, moedigt **Brupartners** de regering aan om een positieve aanpak te overwegen, waarbij deugdzame gedragingen worden aangemoedigd door nabootsing, in plaats van bindende regels op te leggen die gepaard gaan met sancties tegen economische actoren die al onder opeenvolgende en ongekende crisissen te lijden hebben en voor wie het onmogelijk zou zijn om de investeringen te doen die nodig zijn om aan de beoogde regelgevende maatregelen te voldoen.

Brupartners herinnert eraan dat de monitoring van het globale energieverbruik en de besparingen die op dit gebied dankzij de voorgenomen regelgevende maatregelen worden gerealiseerd, met de economische actoren en de burgers moet worden gedeeld teneinde een geest van collectieve inzet te creëren.

Brupartners dringt aan op de noodzaak om ook de consumenten bewust te maken van deugdzame gedragingen die moeten worden toegepast in de inrichtingen die door de regelgevende maatregelen worden beoogd, om zo bij te dragen tot de collectieve inspanning om het energieverbruik te verminderen.

Tot slot benadrukt **Brupartners** voor zover nodig nogmaals de urgentie van de situatie, die een snel optreden vanwege de overheid vereist, of het nu gaat om de uitvoering van de wervingscampagne of de handhaving van regelgevende maatregelen.

In dit verband herhaalt **Brupartners** dat de wervingscampagne voldoende vroeg vóór de inwerkingtreding van de regelgevende maatregelen moet worden gelanceerd, zodat deze haar effecten (informatie, bewustmaking, ...) zou kunnen sorteren bij de economische actoren die nog geen maatregelen ter vermindering van het energieverbruik zouden hebben genomen.

Voorts herinnert **Brupartners** eraan dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties al talrijke acties hebben ondernomen om hun energie-impact en die van hun leden te verminderen.

2. Bijzondere beschouwingen

2.1 Uitschakelen van verlichte uithangborden één uur na sluitingstijd

Brupartners herinnert eraan dat sommige gemeenten belasting op verlichte uithangborden heffen. Hij vraagt zich dan ook af of de belasting op dit soort uithangborden gelijklopend met de uitvoering van deze maatregel zou kunnen worden aangepast (verlaging, intrekking, terugbetaling, ...).

Brupartners wijst erop dat deze maatregel al op vrijwillige basis door heel wat handelaars, daar waar mogelijk, wordt uitgevoerd. Er dient echter rekening te worden gehouden met de technische mogelijkheid om bepaalde uithangborden binnen een zeer kort tijdsbestek van elkaar te scheiden, vooral wanneer dit centraal voor tientallen verkooppunten in het hele land wordt georganiseerd. In dit verband pleit **Brupartners** voor een geharmoniseerde uitschakeltijd. Bovendien mag de kwestie van de veiligheid rond winkels en winkelstraten niet worden onderschat. In bepaalde specifieke gevallen dragen verlichte uithangborden bij tot het gevoel van veiligheid in deze straten, net zoals ze bijdragen tot het terugdringen van vandalisme en diefstal.

2.2 Verplichte afsluiting van koelcellen in winkels vanaf 2023

Brupartners vestigt de aandacht op het feit dat al heel wat handelszaken, soms aanzienlijke, investeringen in energie-efficiënt materiaal hebben verricht. Deze zouden ertoe verplicht worden om dit materiaal te vervangen als dit het niet zou toelaten om aan het gewenste effect van deze maatregel te voldoen. **Brupartners** dringt erop aan dat de regering ervoor zou zorgen dat ze het juiste signaal geeft aan de handelaars, door hen aan te moedigen, en zo nodig te helpen, om hun energieverbruik te verminderen, in plaats van haar toevlucht tot verbodsbepalingen of sancties te nemen.

Brupartners vestigt de aandacht op het feit dat er in sommige winkels een evenwicht tussen de aanwezigheid van open koelkasten en de gewenste gemiddelde temperatuur binnenin deze winkels bestaat. Het feit plotseling met gesloten koelkasten te moeten werken, zal gevolgen hebben voor dit evenwicht, waardoor het noodzakelijk wordt om airconditioningsystemen te installeren om de gemiddelde temperatuur in de winkel te handhaven.

2.3 Moratorium op de installatie van commerciële lichtschermen in openbare ruimten en stations voor openbaar vervoer, alsook geleidelijke verwijdering van de bestaande schermen na een effectbeoordeling

Brupartners benadrukt dat het effect van deze maatregel potentieel zeer belangrijk blijft voor handelscentra, met name voor wat de inkomsten betreft. Hij benadrukt dat de nota voorziet om bij gerichte en tijdelijke maatregelen in verband met de energiecrisis te blijven. In dit verband steunt **Brupartners** de maatregelen die de economische actoren al hebben aangenomen, zoals de beperking van de werking van grote LED-schermen tot de uren waarop deze zichtbaar zijn voor het publiek (bijv. het scherm niet vóór 10 u. aanzetten voor een supermarkt die om 8.30 u. zou opengaan), en het uitschakelen van de schermen van JC Decaux buiten de aanwezigheid van het publiek.

Brupartners is overigens van mening dat een moratorium op schermen en een geleidelijke verwijdering van de bestaande schermen in de huidige context van een energiecrisis niet denkbaar is.

Brupartners plaatst vraagtekens bij de mogelijke gevolgen, met name in termen van banenverlies, die het gevolg zouden zijn van een verbod voor ondernemingen om deze lichtschermen voor reclame te gebruiken en vraagt om een evaluatie hiervan.

Brupartners herhaalt zijn beschouwing met betrekking tot de belasting op verlichte uithangborden die hij onder titel 2.1 heeft geformuleerd (zie hierboven).

2.4 Verbod op het gebruik van verwarmingstoestellen in openbare ruimten

Voor **Brupartners** is het belangrijk om te definiëren wat als type verwarmingstoestel wordt beoogd, en om rekening te houden met de besloten ruimten waarin deze worden gebruikt.

Voor zover rekening zou worden gehouden met het criterium van omzetverlies in verband met het uitschakelen van verwarmingstoestellen voor een inrichting, verzoekt **Brupartners** om te voorzien in een vrijstelling voor inrichtingen die over een gesloten terras beschikken (mits vergunning), zodat zij deze verwarmingstoestellen zouden kunnen behouden.

Brupartners vraagt ook om rekening te houden met de « open » kiosken, door in een uitzondering voor het gebruik van verwarmingstoestellen voor werknemers te voorzien, teneinde aan de wetgeving in verband met welzijn op het werk te voldoen.

Brupartners benadrukt dat een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen de verschillende situaties van de inrichtingen die door deze maatregel worden beoogd. Sommige horecagelegenheden beschikken bijvoorbeeld over een groot terras, waarvan de bezetting een belangrijke rol speelt in hun omzet. Een verbod op de installatie van verwarmingstoestellen zou een grotere impact op de continuïteit van hun activiteit kunnen hebben.

Brupartners pleit voor een zelfbeperking van de inrichtingen met het oog op de explosie van de energiekosten. Een verbod zal leiden tot een inkomstenverlies, dat in sommige gevallen de toekenning van een premie in het kader van de economische steunverlening zal kunnen rechtvaardigen. In dit geval zou de last van deze maatregel gedeeltelijk bij de gemeenschap kunnen terechtkomen.

In plaats van een verbod moedigen **de representatieve werknemersorganisaties** de regering bovendien aan om voorbeeldige ondernemingen op het gebied van energie in het kader van economische steunmaatregelen te bevorderen, door bijvoorbeeld de toekenning van de premie afhankelijk te stellen van het niet gebruiken van verwarmingstoestellen (energiezuinigheidscriteria).

2.5 Verbod op openstaande deuren in verwarmde of geklimatiseerde winkels

Voor **Brupartners** dient eraan te worden herinnerd dat hoewel de maatregel al door heel wat handelaars wordt toegepast, deze een ontradend effect kan hebben op klanten wanneer zij de winkel betreden, met gevolgen voor de omzet. **Brupartners** pleit derhalve ervoor dat er informatie- en bewustmakingscampagnes naar de klant toe zouden worden opgezet. Bovendien vestigt **Brupartners** de aandacht op het feit dat sommige winkels ingevolge aanbevelingen vanwege de brandweer verplicht zijn om hun deuren te allen tijde open te laten om veiligheidsredenen en voor evacuatie in geval van een incident.

2.6 Beperking van de tijdsblokken voor bestaande lichtreclames van 1.00 tot 6.00 u.

Brupartners herhaalt zijn beschouwing met betrekking tot de belasting op verlichte uithangborden die hij onder titel 2.1 heeft geformuleerd (zie hierboven).

*
*   *